

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
16/10. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2010. március 2.

A C-175/08., C-176/08., C-178/08. és C-179/08. sz. egyesített ügyekben
hozott ítélet
Salahadin Abdulla és társai

A menekült elvesztheti e jogállását, ha az üldöztetéstől való félelmét igazoló körülmények a harmadik országban megszűntek

A körülményekben bekövetkezett változásnak jelentősnek és maradandó jellegűnek kell lennie

A menekült jogállás nyújtásának feltételeiről szóló, 2004. április 29-i tanácsi irányelv¹ felsorolja azon feltételeket, amelyeket a harmadik országok állampolgárainak teljesíteniük kell ahhoz, hogy az Európai Unió valamely tagállamában menekültként elismerjék őket. Ezenkívül előírja a menekültkénti minőség elvesztését, amennyiben megszűnnek azon körülmények, amelyek alapján e minőséget elismerték.

A. Salahadin Abdulla, K. Hasan, A. Adem és felesége, H. Mosa Rashi, valamint D. Jamal iraki állampolgárok 2001-ben és 2002-ben Németországban menekült jogállást kaptak. Kérelmük alátámasztására a bevándorlási és menekültügyi szövetségi hivatal előtt olyan különböző okokra hivatkoztak, amelyek miatt Irakban Szaddám Huszein Baas-pártjának rendszere általi üldöztetéstől féltek. Az iraki helyzet változása miatt 2005-ben visszavonták menekült jogállásukat.

Németországban a felsőbb fokú közigazgatási bíróságok az iraki helyzet alapvető megváltozására hivatkozva úgy ítélték meg, hogy az érintettek jelenleg a korábbi rendszer alatt elszorított üldöztetés elől kapnak menedéket, más okból pedig nem áll fenn velük kapcsolatban az üldöztetés semmilyen új, igen valószínű veszélye. A jogvitákat elbíráló Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) ezzel összefüggésben terjesztett az irányelvnek a menekült jogállás elvesztésére vonatkozó rendelkezései értelmezésére vonatkozó kérdéseket a Bíróság elé.

A Bíróság először is arra emlékeztet, hogy a menekültkénti minőség elismeréséhez a származási országban fennálló körülmények miatt fenn kell állnia az állampolgár faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése avagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatti személyes üldöztetéstől való megalapozott félelmének. E körülmények miatt az érintett nem tudja igénybe venni, illetve alapos okkal elutasíthatja származási országának – az üldözési cselekmények megakadályozására vagy szankcionálására vonatkozó képességében megnyilvánuló – védelmét.

A menekült jogállás visszavonását illetően a Bíróság úgy véli, hogy az érintett személy elveszíti e jogállását, ha a körülményeknek az érintett harmadik országban bekövetkezett jelentős és maradandó jellegű megváltozása következtében az üldöztetéstől való félelmét igazoló körülmények megszűntek, és más okból sem kell üldöztetéstől tartania.

A Bíróság kiemeli, hogy annak megállapításához, hogy a menekült üldöztetéstől való félelme már nem megalapozott, az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik ország védelmet nyújtó szereplője, illetve szereplői megfelelő lépéseket tettek-e az üldöztetés megakadályozása érdekében. E szereplőknek így különösen rendelkezniük kell az üldöztetésnek minősülő cselekmények felderítéséhez, büntetőeljárás útján történő üldözéséhez és szankcionálásához szükséges hatékony jogszabályokkal, és az illetékes hatóságoknak meg kell

¹ A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.).

bizonyosodniuk afelől, hogy az érintett állampolgár a menekült jogállásának megszűnése esetén hozzáférhet e védelemhez.

A Bíróság megjegyzi, hogy a körülmények megváltozása akkor „jelentős és maradandó” jellegű, ha a menekült üldöztetéstől való félelmét megalapozó tényezők tartósan megszüntetettnek tekinthetők. Ez magában foglalja „az alapvető emberi jogok súlyos megsértésének” minősülő üldözési cselekményektől való megalapozott félelem hiányát. A Bíróság kifejti, hogy a védelmet nyújtó szereplő, illetve szereplők, amelyek alapján a körülmények származási országban való megváltozásának ténylegességét értékelni kell, vagy maga az állam, vagy az államot, illetve az államterület egy részét ellenőrzésük alatt tartó pártok vagy szervezetek, ideértve a nemzetközi szervezeteket is. Ez utóbbi kérdést illetően a Bizottság elismeri, hogy az irányelv nem zárja ki, hogy a nemzetközi szervezetek által nyújtott védelem nemzetközi erőknek a harmadik ország területén való jelenléte révén is megvalósulhasson.

Ezt követően a Bíróság azon helyzetet elemzi, amikor megszűntek azon körülmények, amelyek alapján a menekült jogállást nyújtották, valamint azon feltételeket, amelyek esetén az illetékes hatóságoknak szükség esetén meg kell vizsgálniuk, hogy nem állnak-e fenn egyéb olyan körülmények, amelyek igazolják az érintett személynek az üldöztetéstől való megalapozott félelmét.

Ezen elemzés keretében a Bizottság kiemeli különösen, hogy **mind a menekült jogállás nyújtásának szakaszában, mind pedig a fenntartásának kérdésére vonatkozó vizsgálat szakaszában** az értékelés ugyanazon kérdésre vonatkozik, vagyis arra, hogy a megállapított körülmények az üldöztetés olyan veszélyét jelentik-e, hogy az érintett személy egyéni helyzetére tekintettel megalapozottan félhet üldözési cselekmények tényleges elszenvedésétől. Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy **az e veszély értékelésére szolgáló valószínűségi kritérium megegyezik a menekült jogállás nyújtásakor alkalmazott kritériummal.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite.”](#) ☎ (+32) 2 2964106